

“El que fem és defensar un canvi de model”

L'entitat ecologista té actualment nombrosos fronts oberts, entre els quals destaquen l'abocament de purins, la requalificació de sòls com a urbanitzables, el Midcat i la mediàtica ampliació d'El Bullí

“El que fem és defensar un canvi de model” Foto: MANEL LLADÓ.

La meitat dels municipis de l'Alt Empordà tenen els aqüífers contaminats

El Midcat afectarà el territori més del que es pensa i més del que diuen els polítics

Bàrbara Schmitt és la portaveu de la laeden, la segona entitat ecologista més antiga de Catalunya, nascuda fa 36 anys arran de la campanya Salvem els aiguamolls. Són uns 480 socis que actuen sobretot a l'Alt Empordà, tot i que hi ha molts contactes amb altres comarques atesa l'existència de problemes comuns. Schmitt és la portaveu de la laeden des de fa cinc anys, però ja en fa quinze que hi col·labora, poc després d'arribar a Catalunya (el 1998) des d'Alemanya, on va néixer i créixer.

Què la va dur a implicar-se amb la laeden?

Jo crec que l'Empordà té això, que enamora tant que quan tens una sensibilitat... Vaig començar amb Plataforma Salvem l'Empordà, que va néixer arran d'una crida pública que va fer la laeden per captar gent, ja que estaven desbordats de projectes: sobretot de creixement urbanístic, construccions de

camp de golf, urbanitzacions, un aeròdrom que es volia fer a Peralada... No tenien prou activistes. Era l'any 2002. Tenia intenció d'anar a la primera reunió, però no hi vaig anar; a la segona, sí. La Plataforma Salvem l'Empordà va treballar en paral·lel amb la laeden, que donava cobertura legal a les seves accions, però al final, el 2008, quan cada cop hi havia menys gent a la plataforma, van decidir agrupar-se.

Durant aquests quinze anys, han canviat les lluites de la laeden o es continua amb el mateix tipus de conflictes?

La crisi ha ajudat a reduir, per exemple, el nombre de casos de macrourbanitzacions. Però, en canvi, potser han sorgit més projectes d'obra pública. Salvem l'Empordà ha ajudat molt a crear una consciència. I fins i tot les administracions, abans de fer segons què, pensen en els ecologistes i s'ho rumien abans de fer-ho públic. Crec que es va més amb compte.

Quants expedients tenen oberts?

El problema dels expedients és que n'hi ha molts que no es tanquen mai, com el del polígon industrial de Roses:

fa més de quinze anys que hi som. Hem guanyat davant del Tribunal Suprem i ara estem lluitant perquè s'executi la sentència. Són molts diners i molts anys...

Quins són els principals conflictes en què treballen actualment?

Tenim una persona alliberada que fa seguiment dels butlletins oficials. És una feina a vegades invisible... Abans d'incidir en un cas determinat, l'estudiem i a vegades senzillament enviem un document de suggeriments a l'administració que no sempre fem públic. Per exemple, una cosa de la qual no hem parlat gaire i que hem fet aquest any és demanar permisos a les muntanyes de les Salines Bassegoda per fer estudis a les mines i veure si hi havia la possibilitat de reobrir les activitats. Ens vam reunir amb l'alcalde de Darnius, vam estudiar el projecte... Era un tema de mines, que no havíem tocat mai. Ara fa mig any que estem molt concentrats en el tema dels purins. Després hi ha les revisions dels POUM, perquè molts municipis no compleixen les normatives i intenten expandir-se encara més requalificant sòls com a urbanitzables i créixer en nombre de segones residències.

Per exemple?

Aquest estiu hi ha hagut saturació a la costa. Un o dos cops han hagut de tancar Cadaqués perquè no hi cabia ningú més. No hi podia entrar cap cotxe més. Però, en canvi, Cadaqués preveu en el nou POUM més sòl urbanitzable i més urbanitzacions... I no hi ha cap altra sortida que la carretera que hi ha. És bastant irresponsable voler que hi vagi més gent.

Al Baix Empordà també hi ha campanyes en marxa, com ara 'Salvem el Golfet'.

Sí. Tot i ser del Baix Empordà, on no treballem com a entitat, la laeden també està adherida a la campanya. I no fa gaire ens va arribar una petició per adherir-nos a una campanya contra una urbanització que es vol fer a Begur, a sa Riera. Sembla que és un pla parcial; vull dir que seria legal construir-hi, i ara demanar que no es faci és molt complicat. Per això és tan important que no es qualifiquin més sòls com a urbanitzables en els nous POUM. En seria un exemple la urbanització que volen fer a la platja de Pals, que seria una qualificació nova, i això sí que es pot evitar. Ara comença la revisió del POUM de l'Escala i estarem molt atents al creixement urbanístic que hi preveuran.

Han estat la cara visible d'oposició al nou projecte d'El Bullí. S'ha aturat?

Creiem que s'està treballant per complir el projecte petit. Ells van fent el projecte petit. El primer, el que preveia una ampliació del vint per cent. Aquest hivern vam aconseguir aturar els treballs de l'exterior, que van deixar la finca pelada i per als quals no tenen llicència. Ho vam denunciar i l'Ajuntament de Roses va aturar les obres. Sembla que ara el Parc Natural ha demanat que presentin un projecte de restauració per a aquests espais exteriors.

En casos com aquests, que són tan mediàtics, es rep molta pressió externa?

És veritat que quan van començar a sortir els projectes, perquè n'hi ha hagut tres o quatre, vam discutir en l'assemblea si realment ens hi havíem de ficar o no, perquè ja es preveia que hi hauria molt de suport públic en general i que nosaltres seríem els dolents de la pel·lícula. Però, d'alguna manera, ens ho van posar fàcil, perquè, a mesura que el projecte anava creixent, cada vegada era més flagrant i havíem de dir alguna cosa. Sí que vam tenir molta pressió dels defensors del projecte, però, d'altra banda, també vam tenir molt de suport de tot arreu. La petició a Change.org que va fer una noia de Barcelona va recollir 150.000 signatures, i això és més del que ha recollit qualsevol altre tema que hem tractat.

Quina és la problemàtica amb els purins?

Des de fa molts anys, detectem expedients de projectes d'ampliacions de granges o de noves granges. L'hivern passat vam rebre diverses peticions d'entitats de municipis que ens demanaven ajuda, i així es va constituir la Plataforma Salvem l'Empordà de Purins. La meitat dels municipis de l'Alt Empordà tenen els aqüífers contaminats. Com hi podem posar més bestiar si no resollem el tema de l'aigua? Però també hi ha altres problemes, com les condicions laborals dels escorxadors i el pinso dels animals, que és soja i que ve de l'Amèrica del Sud, on s'està desforestant. Mai parlem del petit granger, sinó de les grans companyies càrnies que són propietàries dels animals i que d'alguna manera lloguen un ramader, que bàsicament fa de masover. Jo diria que els que tenen més de 1.500 o 2.000 caps de bestiar formen part d'aquest sistema, que es diu sistema integrat.

Què respon l'administració?

El problema és que els purins no els tracten com a residus, sinó com a adob, i s'escampen pels camps. Segons Agricultura, hi ha prou camps per absorbir la quantitat de purins que generem, però llavors preguntem per què els aqüífers estan contaminats. Alguna cosa s'està fent malament i no necessàriament diem que són els pagesos, que segurament tenen tots els permisos. Però la gestió de l'administració falla. El problema és que no hi ha control. Per exemple, el pagès A té permisos per escampar els purins en els camps 1, 2 i 3, i ho fa, i el pagès B té permís, per exemple, d'escampar-los al camp 3. L'administració no ho controla, això... En el fons, el que fem i el que fan totes les entitats ecologistes és anar contra el model, i això és el que fa difícil la nostra lluita.

Però alguna victòria han tingut...

Sí. Hem pogut evitar molts projectes concrets, moltes urbanitzacions com ara la de cap Ras, la de Llançà... Però no hem canviat el model. Nosaltres treballem localment, però pensem globalment.

A vegades se'ns acusa de defensar només el que és nostre, però el que fem és defensar un canvi de model i ho concretem en les campanyes locals.

El cas de la MAT està perdut?

Jo no ho dono per perdut, perquè és una infraestructura fàcil de desmuntar, no és una carretera. És com un Lego. Sempre dic que el dia que algú ho vegi clar es desmuntarà i ja està. És un clar exemple d'un model que no volem; nosaltres volem un altre model energètic i de país. I això és una imposició de més amunt encara, no ve de Barcelona, ve de Madrid i d'Europa fins i tot. És clar, com més lluny, més difícil és lluitar-hi. Durant uns anys hi va haver molt de suport ciutadà, però ara, un cop fet, és difícil. La gent, però, ja en va veure les incongruències, perquè els que defensaven el projecte argumentaven que era necessari per al TGV, i després resulta que el TGV es va posar en funcionament abans de la MAT... Llavors això bàsicament era mentida, i després no es demanen responsabilitats...

Quin projecte creu que en el futur serà polèmic?

Un dels pròxims macroprojectes, parlant de la MAT, serà el gasoducte, el Midcat. És el projecte bessó de la MAT: en lloc d'electricitat, gas. Però és el mateix, un projecte europeu, una autopista de transport que no portarà gas a les comarques gironines i un projecte que segueix un model energètic obsolet. Ara, amb l'experiència de la MAT, no sabem si es podrà mobilitzar la gent o si la gent ho veurà com una cosa en què no es pot fer res. Però afectarà el territori més del que es pensa i més del que diuen els polítics. La gent pensa que un

gasoducte anirà sota terra i que paisatgísticament no tindrà tant d'impacte, però els convido o bé a anar al Vallès o a mirar imatges per internet en què es veu el traçat, com afecta i quines repercussions té. El més important per a mi és la qüestió del model energètic, que això segueix uns interessos de compravenda de gas, no de necessitats reals de subministrament, sinó del mercat energètic, que és un mercat especulatiu i de borsa. Són projectes que al final paguem nosaltres perquè són infraestructures públiques i que van a la butxaca de quatre.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 18-09-2016 Pàgina 14

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/1-territori/11-mediambient/1003554-lel-que-fem-es-defensar-un-canvi-de-modelr.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui